

EĞİTİM SEKRETERLİĞİ ÇALIŞMALARI

Eğitim gibi sorunlu bir alanda g6rüş ve politika belirleme ihtiyacı, üye ve yöneticilerimizde ortak bir sendikal dil oluşturma ve bilinçlendirme gerekliliği sekreterliğimizde ekip çalışması ve uzmanlığı zorunlu kılmaktadır.

Çalışma dönemimizde bu ihtiyaçları gidermeye yönelik bir yandan sekreterlik bünyesinde kurumsallaŐmaya yönelik adımlar atılırken diğer yandan değişik alanlarda projeler hayata geçirilmiştir.

Dönemimizde "Sendika Eğitim Bürosu" oluŐturulmuŐtur. Bu büro, Nurettin Yıldırım sorumluluğunda; Ercan Eroğlu, Akif ÇoŐkun, Serap Uluçeçen, Gülay Oğuz, Demet Đalgalı, Yeter Şafak, Güzin Uysal, Şahin Bütüner görev almıŐtır. Büroda eğitimci olarak İsmail Aydın Şube eğitimlerinde görev almıŐtır.

Büronun çalışmaları:

1. Sendika eğitim programları hazırlama
2. Eğitimci olarak Şubelerde görev alma
3. Çeşitli konularda araştırma yapma
4. Sendika eğitimleri için kaynak hazırlama

Büro bu konularda çalışma yaparak Şubelerde çeşitli eğitim seminerleri düzenlemiŐtir.

B. SENDİKAL EĞİTİM:

Örgüt içi eğitim programlarının uygulanmasında kendi eğitim uzmanlarımızın olmaması nedeniyle önemli sıkıntılar yaşanmaktadır, uzun vadeli eğitim programları uygulamaya konulamamaktadır. Bu sıkıntıyı aşmak üzere geçen dönem baŐlattığımız "sendika eđiticiŐi" yetiŐtirme programımız bu dönemde de devam etti.

Projeyle ilgili bilgiler:

1. PLANLAMA: Eğitimler üç aşamalı planlandı.

- a. Birinci Aşama: Bu aşama iki grup olarak yapıldı. Birinci grup eğitim 20-29 Haziran 1996 yılında, ikinci grup eğitim 5-13 ekim 1996 yılında Ürgüp'te yapıldı.
- b. İkinci Aşama: bu aşamada ortak eğitim olarak 30-31 Ocak – 1 Şubat 1997'de Ankara'da gerçekleşti.
- c. Üçüncü aşama: Eğitimin son aşaması "Alan" eğitimi olarak planlandı. Daha önceki eğitimleri katılanlar, kendi istekleri, gereksinimleri ve olanakları göz önüne alınarak sekiz kümeye ayrıldı. Her bir alanın eğitimleri değişik tarihlerde Ankara'da gerçekleşti.

2. KONU VE PROGRAMLARIN BELİRLENMESİ

İş kolumuzun gerekleri ve eğitimci adaylarının öncelikli gereksinimleri göz önüne alınarak aşağıdaki alan konuları belirlenmiş ve programlar uygulanmıştır. Bu çalışmalara uluslararası düzeyde yapılmıştır. Bunların ilki İsveç Öğretmenler Sendikası (LF) ile birlikte yaptığımız seminerdir. Bu seminerin programı aşağıda verilmiştir.

I. Kademe "EĞİTİMCİLER EĞİTİMİ SEMİNERİ" PROGRAMI- I

Konu	Eğitimci
Yerleşme	
Açılış ve Tanışma	Kemal Bal Cemal Bal
Eğitim Etkinliği Düzenleme	Türk Harb-İş
Sendikal Yapı	Türk Harb-İş
Grup Çalışması	Grup Sözcüleri
Sendikal Anlayışlar	Türk Harb-İş
Sendikacılık Tarihi	Türk Harb-İş
Grup Çalışması	Grup Sözcüleri
Sendikacılık Tarihi	Türk Harb-İş
Gezi	Grup Sözcüleri
Toplumsal Sınıflar	Doç. Dr. Tülün Öngen
Kadın ve Sendika	Nurhan Akyüz Jan Forsell Nurşen Girgin
Grup Çalışması	Grup Sözcüleri
Özelleştirme ve Sendikalar	Muharrem Kılıç
Sendikal Demokrasi	Jan Forsell
Grup Çalışması	Grup Sözcüleri
Toplu Sözleşme/Grev	Faruk Üstün
Sendika/Siyaset	Prof. Dr. Alparslan Işıklı
Grup Çalışması	Grup Sözcüleri
Eğitim İşkolunun Yapısı	Ismail Aydın
Yeni Dünya Düzeni	Dr. Sungur Savran
Grup Çalışması	Grup Sözcüleri
Kamu Çalışanlarının Sendikal Örgütlenmesi ve Önümüzdeki Süreç	Siyami Erdem
Eğitim Sen Mevzuatı (Tüzük Ve Yönetmelikler)	Günay Kublay Ayhan Sarıhan
Grup Çalışması	
Yetişkinlerde Öğrenme	Sedat Sümbül
Değerlendirme	Eğitimci ve Katılımcılar

Sendikamızın Eğitici Eğitimi seminerlerinden değeri de (uluslararası düzeyde) Norveç Öğretmenler Sendikası NL'nin Song og Fjordane (NLSF) şubesi ile Ürgüp'te düzenlediğimiz seminerdir.

1. kademe EĞİTİCİ EĞİTİMİ SEMİNERİ PROGRAMI- II

KONU	EĞİTİMCİ
Tanıtma, Yerleşim, Açılış	K. BAL, C. ÜNLÜ
Eğitim Etkinliği Düzenleme Yöntemleri	N. YILDIRAN
Yetişkinlerde Öğrenme	E. EROĞLU
Sendikaların İşlevleri	Dr. Mehmet YETİŞ (Siyasal Bil. Fakültesi)
Sınıflar, Sınıf Mücadelesi ve Kamu Çalışanlarının Sınıfsal Konumu	Doç. Dr. Tülin ÖNGEN (Siyasal Bil. Fakültesi)
Sendikalarda Demokratik İşleyiş Nasıl Sağlanır?	Geir KANPSTAD
Sendikal Etkinlikler ve Kadınların Katılımı	Anne Beth La FORCE Meral SERİNYEL, Nurşen GİRGİN
Bir Sendikal Deneyim	Aage KVENDSETH
Sendikal Çalışma İle Politik Çalışma Arasındaki İlişki	Jorunn RİNGSTAD
Eğitim İshkolunun Özellikleri	İsmail AYDIN
Gezi	
EĞİTİM SEN Mevzuatı	Erol SAVUMLU
EĞİTİM SEN kuruluşu gelişimi ve Bugünkü Durumu	Cemal ÜNLÜ
Özlük Haklarımız	Galip GÜÇLÜ, Müslüm ŞAHİN
Değerlendirme ve Kapanış	

II. Kademe
Eğiticilerin Eğitimi Seminer Programı
Ankara, 30-31 Ocak 1997- 1 Şubat 1998

KONU	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ
Şube eğitim çalışmalarının değerlendirilmesi	Eğitim Bürosu
Kamu Maliyesi (97 Bütçe analizi)	Prof. Dr. Oğuz Oyan Gazi Üniv. Öğrt. Üyesi Türk-İş Araştırma Bür.Md.
Küreselleşme ve yeni liberalizmin karşısında emek hareketinin stratejisi	Dr. Sungur Savran
Küreselleşme Bağlamında Türkiye	Dr. Neşe Can Balkan Bilkent Üniv. Öğrt. Üyesi
Üretim ve Emek sürecindeki değişimler	Doç. Dr. Tülin Öngen Siyasal Bil. Fak. Öğrt. Üyesi
Küreselleşen Dünyada Demokrasiler ve Türkiye	Prof. Dr. Taner Timur Siyasal Bil. Fak. Öğrt. Üyesi

I. ve II. kademe eğitime katılanlar eğitimci adayları kendi tercihlerine göre belirledikleri konulara göre 8 gruba ayrıldı. Alan eğitiminden amaç, sendikamızın gereksinim duyduğu alanlarda uzmanlaşma sağlamaktır. Çalışma, bir yönüyle bireysel çalışmalar olarak devam ederken diğer yönüyle merkezi eğitimlerle adayların gelişimlerini izlemek ve onların yetişmelerine katkı sunmak şeklinde olmuştur.

Alanlar ve alan ders planları aşağıdaki gibidir:

III. KADEME EĞİTİM ALAN EĞİTİM PROGRAMLARI

1. Sendikacılık Tarihi

a. İşçi sınıfının oluşumu

b. Sendika-öncesi örgütlenmeler ve sendikalara geçiş

c. İngiltere'de sendikacılığın gelişimi ve Yeni Sendikacılık Hareketi

- Çartist Hareket
- Büyük Birleşik Sendikaları (Robert Owen)
- İşçi aristokrasi sendikacılığı
- Kriz ve Yeni Sendikacılık Hareketi

d. Almanya'da sendikacılığın gelişimi

e. Uluslararası sendikacılık hareketinin doğuşu ve gelişimi

f. Osmanlı İmparatorluğu'nda işçiler, çalışma mevzuatı ve sendikacılık hareketi

- 1876'ya kadarki dönem
- 1876-1908 dönemi
- 1908-1913 dönemi
- 1913-1919 dönemi
- 1919-1922 dönemi

g. Türkiye'de işçiler, çalışma mevzuatı ve sendikacılık hareketi

- 1923-1925 dönemi
- 1925-1946 dönemi
- 1946-1961 dönemi
- 1961-1980 dönemi
- 1980-1988 dönemi
- 1989-1993 dönemi
- 1993-

2. Sendikaların Güncel Sorunları

a. Sendikacılıkta günümüzde nasıl bir yapı değişikliği yaşıyor.

b. Eski sorunları neydi?

c. Ekonomik büyüme, düşük oranlı işsizlik, Soğuk Savaş, eski uluslararası işbölümü (evcilleştirilmiş veya sosyalleştirilmiş kapitalizmde sendikacılık)

d. Ekonomik bunalım, yüksek oranlı işsizlik, Sovyetlerin çöküşü, yeni uluslararası işbölümü (Yeni Dünya Düzeni, Neo-Liberal, Neo-Muhafazakar Saldırı) (saf veya vahşî kapitalizmde sendikacılık)

Sosyal refah devleti

Sendikasızlaştırma

İşçiyi koruyucu mevzuatın etkisiz kılınması

Özelleştirme

Taşeronlaşma

Yerli ve yabancı kaçak işçilik

Kiralık işçilik

Süresi belirli hizmet akdiyle çalıştırma

İşçi alacaklarının ödenmemesi

Sosyal güvenlik sisteminin tahribi

Zorunlu tasarruf ve nemaları

Türkiye'de kamu çalışanlarının sınıfsal konumu

Kamu çalışanlarının sendikal haklarının uluslararası dayanakları

Kamu çalışanları sendikacılığının gelişimi

e. Türkiye'de sendikacılık hareketinin bugünkü durumu

TÜRK-İŞ

DİSK

HAK-İŞ

MİSK

f. KESK

Türkiye Kamu-Sen

Memur-Sen

Demokrat Kamu-İş

g. Sendikacılık hareketi nasıl bir değişim içinde?

Toplu sözleşme sendikacılığı

Halkla ilişkiler

Meşru ve demokratik kitle eylemleri

Tüketici olarak güç

Siyasi alanda güç

Gerekli yapı değişikliği

3. Sendikal Yapı ve İşleyiş

Sendika nedir?

Üyelik

Sendikal örgütlenme biçimleri

meslek sendikaları

İşkolu sendikaları

genel sendikalar

Sendika, federasyon, birlik, konfederasyon

Sendikaların iç örgütlenmesi:

üye

işyeri temsilcisi

şube

genel merkez

Sendikaların organları

zorunlu organlar

isteğe bağlı organlar

seçimler

sendikaların kadın, genç ve çocuk işçi kolları

Sendika üyelerinin ailelerine yönelik çalışmalar

Sendika-iç demokrasi

komiteler

Dikey örgütlenme-yatay örgütlenme tartışmaları

5018,274 ve 2821 sayılı Sendikalar Yasaları
624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Yasası
Kamu çalışanları yasa tasarıları

4. Sendika-Siyaset İlişkisi

a Kurumsal düzeyde sorun:

Sendikaların görevleri ve siyasal faaliyetin gereği

Çeşitli yaklaşımlarda sendika-siyaset ilişkisi ve siyasal alanda faaliyet

Lassalle

Anarkosendikalizm

Marksizm

20.yüzyıl sosyal demokrasisi

b. Dünyadan örnekler:

İngiliz İşçi Partisi ve TUC ilişkileri, Norveç, İsveç, Yeni Zelanda,
Avustralya

Almanya (19.yüzyıl)

Almanya, Avusturya (II. Dünya Savaşı sonrası ilişkisi)

A.B.D. örneği

Komünist partilerinin sendikalarla ilişkileri

1992 Sosyalist ülkelerdeki biçim

1992 Kapitalist ülkelerdeki biçim

c. Türkiye

Partilerüstü politika

DİSK ve TİP ilişkileri, diğer siyasi hareketlerle ilişkileri

1967-1971

1971-1975

1975-1977

1977-1980 Haz.

1980 Haz.-Eylül

1991-

HAK-İŞ ve MSP, REFAH ilişkileri

MİSK ve MHP ilişkileri

TÜRK-İŞ'te değişim

1987-1992

1992-

TİP'in kuruluşu, Türkiye Çalışma Partisi kurma girişimi, DİSK'in parti kurma çalışmaları, günümüzdeki tartışmalar

5. Demokratik Eğitim

I- Türkiye Eğitim Sistemi

- a) Türkiye Eğitim Sisteminin Tarihsel Kaynakları
- b) Türkiye Eğitim Sisteminin Amaçları
 - 1) Genel Amaçlar
 - 2) Özel Amaçlar
- c) Türkiye Eğitim Sisteminin Temel İlkeleri
 - . Genellik ve Eşitlik
 - . Bireyin ve Toplumun İhtiyaçları
 - . Yönelme
 - . Eğitim Hakkı
 - . Fırsat ve İmkan Eşitliği
 - . Devamlılık
 - . Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği
 - . Demokrasi Eğitimi
 - . Laiklik
 - . Bilimsellik

- . Planlılık
- . Karma Eğitim
- . Okul ve Allenin İşbirliği
- . Her Yerde Eğitim

d) Türkiye Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

1) Örgün Eğitim

- . Okul Öncesi Eğitim
- . İlköğretim
- . Ortaöğretim
- . Mesleki ve Teknik Öğretim
- . Yükseköğretim

2) Yaygın Eğitim

e) Türkiye Eğitim Örgütü

1) Merkez Örgütü

- . Bakanlık ve Ana Hizmet Birimleri
- . Danışma ve Denetim
- . Yardımcı Birimler
- . Sürekli Kurullar

2) Taşra Örgütü

- . İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

3) Yurtdışı Eğitim Örgütü

4) Okul Örgütü

II- Türkiye Eğitim Sisteminin Sorunları

- . Kalabalık Sınıflar
- . Kapalı Okullar
- . Katkı Payları vs. Vs.

III- Türkiye Eğitim Sisteminde Eğitim Programları

IV- Ders Kitapları

V- Demokratik Okul Modeli

6. Özlük Sorunları, Teftiş-Disiplin

I. Bireyin Eğitim Hakkı

- T.C. Anayasasında Eğitim Hakkı
- Uluslararası Sözleşmelerde Eğitim Hakkı
- 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Yasası'na Göre Eğitim
- Eğitim hakkının ülke gerçeğindeki kullanımı.

II. Türkiye'nin Yönetim Yapısı

- Cumhurbaşkanı
- Bakanlar Kurulu (hükümet)
- Bakanlıklar
- Merkezî yönetim / yerel yönetimler

III. Eğitim Örgütünün Yapısı

- Örgütsel yapının tanıtımı ve bu yapıya ilişkin düzenlemeler
- 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında yasa
- 430 sayılı Öğretim Birliği Yasası (Tevhid-i Tedrisat Kanunu)
- Kurum yönetmelikleri (Lise ve Ortaokullar, Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumları Yönetmeliği, İmam-Hatip Okulları Yönetmeliği vb.)

IV. Eğitim Kurumlarının Yönetimi

A- Bireysel Yeterlikler:

- Liyakat
- Adaylık
- İşbaşında eğitim (hizmetiçi eğitim)

- İnsan ilişkileri (iş/çalışma arkadaşlığı, memur-amir/üst ilişkileri vb.)
- Okul içi koşullar (öğretmenler kurulu, disiplin kurulu vb.)

B- Yapısal ve Parasal Olanakları Kullanma:

- Fiziksel yapıyı kullanma (laboratuvar, kitaplık, kantin vb.)
- Parasal olanakları kullanma (ödenek, dernek/vakıf/okul kooperatifleri, bağışlar vb.)

Yasal Kaynaklar:

- 1050 sayılı Genel Muhasebe Yasası (Tahakkuk memurluğu, ita emirliği, avans, yaptırımlar,vb) Devlet Harcama Yönetmeliği,
 - 6245 sayılı Yolluk Yasası (kişisel/aile yolluğu, yaptırımlar, vb.),
 - 2886 Devlet İhale Yasası,
 - Emanet İşleri Yönetmeliği
 - 6183 sayılı Kamu Alacaklarının Tahsil Usulü Yasası,
 - Devlete Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik,
 - Ayniyat Yönetmeliği,
 - 2698 sayılı Okul Pansiyonları Yasası,
 - Okul kooperatifleri ana sözleşmesi.

V: Denetim ve Değerlendirme

- Denetim
- Sicil
- İlerleme ve yükselme

VI. Soruşturma, Ceza ve Savunma

A- Yargısal (adli) Soruşturma

- Memurin Muhakematı Hakkında Kanun,
- İlçe yönetim kurulu, il yönetim kurulu, merkez muhakemet komisyonu,
- CMUK
- Görevden uzaklaştırma

B- Disiplin (İdari) Soruşturması

- 657 sayılı Devlet Memurları Yasası (s125.m.ve sonr.),
- 1702 sayılı "Orta Tedrisat Muallimlerinin Terfi ve Tecziyeleri Hakkında Kanun",
- 4357 sayılı "İlkokul Öğretmenlerinin Taltif ve Cezalandırılmalarına... Dalr Kanun"
- Devlet Memurları Sicil Yönetmeliği,
- Disiplin Amirleri Yönetmeliği,
- Sicil Amirleri Yönetmeliği,
- 3817 sayılı "Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun",
- 7201 sayılı "Tebliğat Kanunu"
- 2908 sayılı Dernekler Yasası
- 2861 sayılı Yardım Toplama Yasası

C- Yönetmelik İşlemler (Kuruluşu, duyurulması, uygulanması)

D- Hukuk Yolları (savunma, itiraz, yargı yolları, vb.)

VI. Özlük Hakları

- Aylık, yan ödeme, tazminat, sosyal haklar,
- İzinler (yıllık izin, özür izni, hastalık izni, aylıksız izin,vb.)

- 439 sayılı Ek Ders Ücreti Yasası,
- 86/10340 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
- 3803 sayılı ek ders ücreti ödemelerinin göstergeye bağlanması ile ilgili yasa,

VII. Öteki Yasal Metinler

- Kamu Konutları Yasası, Kamu Konutları Yönetmeliği,
- 237 sayılı Taşıt Yasası,
- 2893/2994 sayılı Bayrak Yasası, Bayrak Tüzüğü,
- 2429 sayılı Genel Tatiller Hakkında Yasa,
- Devlet Memurlarının Kılık-Kıyafet Yönetmeliği,
- Devlet Memurlarının Tedavi ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği,
- Hastalık Raporları Verecek Hekim ve Kuruluşlar Hakkında Yönetmelik,
- 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına İlişkin Yasa,
- 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu,
- 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Yasası.

7. KADIN VE SENDİKA

I. DÜNYADA VE TÜRKİYE

- A. Kadın Sorunu ve Kadın Hareketi
- B. Türkiye'de Kadın Sorunu

II. ÇALIŞAN KADINLAR VE SENDİKALAR

- A. Kapitalizm ve Cinsiyetçilik
- B. Tarihsel Bakış (Sendikalar ve Hak Mücadelesi) ve Günümüz
 - İşçi Sendikaları

- Kamu Sendikaları
- C. Kadınlar ve Destek Politikaları

III. EĞİTİMDE KADIN

- A. Eğitim Sektöründe Kadın
- B. Cinsiyet ve Eğitim (Kız/erkek dağılımı: her düzeyde eğitim)
- C. Eğitimde Cinsiyetçilik/Ayrımcılık
 - Ders Kitapları, Programlar

3. ADAYLARIN BELİRLENMESİ:

Eğitimci adayları belirlenirken adaylarda, sendikal çalışmalarda üye ya da yönetici olarak görev alma, kitle ile iyi diyalog kurabilme, hoş görülü olma, gönüllülük, esneklik, eğitimlik görevini uzun süre devam ettirme kararlılığı, okumaya ve araştırmaya istekli olma gibi özellikler arandı. Bu kıstaslar göz önüne alınarak şubelerden gelen adaylar, şube yönetim organlarıncaya, Merkez Eğitim Bürosunda görevlendirilmek üzere seçilen adaylar ise alanlarındaki uzmanlıkları göz önüne alınarak MYK tarafından belirlendi.

4. DÜZENLEME ÇALIŞMALARI VE UYGULAMA

Seminerler için amaca uygun yer bulunmasında önemli sıkıntılar yaşandı: eğitim yeri olarak otel ve sendika salonlarından yararlanıldı. Ancak tek başına otel veya sendika salonları yeterli olmamıştır.

Proje I. ve II. kademe uygulamaları planlandığı gibi gerçekleştiği halde III. kademe alan eğitim programı planlandığı gibi sonuçlanmadı. Bunda DEK çalışmalarının önemli bir payı oldu.

Derslerin işlenmesinde anlatım, soru-cevap ve tartışma yöntemleri uygulanmıştır. Adaylar seminer süresince gruplara ayrılarak atölye çalışmaları yapmışlardır. Anlatımlarda zaman zaman uzun konuşma, monoton ses, ağır ve ağdalı söylem, polemige girme, soruların konuyu dağıtması gibi durumlarda karşılaşıldığından zamanın iyi kullanılmadığı gözlemlenmiştir.

5. SEMİNERLERİNDEN BİTİMİNDEN SONRAKİ ÇALIŞMALAR

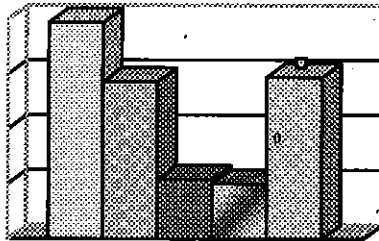
Seminerlerde katılım aday eğitimciler bir yandan alanlarıyla ilgili kendilerini yetiştirmeye yönelik çalışma yaparken diğer yandan da şubelerinde şube eğitim sekreterleri ile birlikte merkezi eğitim bürosunca hazırlanan "işyeri temsilcilikleri eğitim programını uyguladılar.

Bu çalışmalarında genel merkezi bilgilendiren, eğitim programı hazırlayan ve uygulayan iller şunlardır:

Ankara; 1.2.3.4 nolu, İstanbul 2.3.4 ve 5 nolu şubeler, Antalya, Balıkesir, Burdur, Denizli,, Diyarbakır, Giresun, Hatay, Mersin, Kocaeli, Konya, Kütahya, Mardin, K.Maraş, Muğla, Muş, Niğde, Sırt, Tekirdağ Trabzon, Yalova, Zonguldak.

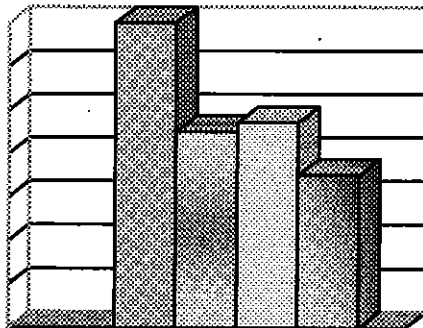
6. SEMİNERLERLE İLGİLİ İSTATİSTİKİ BİLGİLER

Toplam Sayı	197
Erkek	143
Kadın	54
Bekar	50
Evli	147

Toplam Sayı
Erkek
Kadın
Bekar
Evli

Yaş	
25-30	70
31-35	45
36-40	47
41-	35

Yaş
25-30
31-35
36-40
41-

C. DEMOKRATİK EĞİTİM KURULTAYI

2. Olağan Genel Kurul kararları doğrultusunda programımıza aldığımız "Demokratik Eğitim Kurultayı"nı başarı ile gerçekleştirdik.

Kurultayla ilgili bilgiler:

a. Amaç: Bu kurultay sürecinde amaçlarımız şunlardı:

1. Dünyada ve Türkiye'de eğitimin genel bunalımını ve yaşamın her alanında ortaya çıkan köklü değişimleri tanımlamak.
2. Eğitime ilişkin kavram ve süreçleri, dünyada ve Türkiye'de yaşamın her alanında ortaya çıkan köklü değişimler ışığında yeniden tanımlamak.
3. Varolan eğitim sisteminin çok yönlü değerlendirmesini yapmak ve eğitim sisteminin yeniden yapılanması için emek ekseninde alternatif bir model önermek.
4. Eğitimin çağdaş, bilimsel, demokratik ve laik bir içerik kavuşturulması konusunda geliştirmek.

Kurultay, salt bir muhalefet örgütü olmaktan öteye geçerek neyi istediğimizi, dayanakları ve çözüm önerileriyle birlikte ortaya koymayı amaçlamıştır.

Böyle bir kurultayın;

1. Toplumun her kesimini kapsayacak,
2. Kısır ideolojik tartışmalardan arınmış,
3. Üretken,
4. Çağımız ülke ve dünya gerçeklerine uygun,
5. Hayata geçirmek için mücadele edeceğimiz bir kurultay olması hedeflendi.

b. Çalışma Yöntemi

1. Zaman Belirleme: Kurultay için önce 1997 yaz dönemi düşünülmüş ancak hazırlıkların yetişmeyeceği göz önüne alınarak 1998 Şubatına ertelenmiştir. Bu ayın belirlenmesinin de yarı yıl tatili dolayısıyla katılımın kolaylığı düşünülmüştür.

2. **Yer belirleme:** Kurultay için MEB Şura salonu, komisyon çalışmaları için Başkent Öğretmenevi, Hizmetçi eğitim Dalresinin Beşevler kampüsündeki salonları, Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi ve sendika şube salonları kullanılmıştır.

3. Komisyonlar

a. **Merkez DEK Komisyonları:** Belirlenmiş olan konu başlıklarına uygun ön çalışmalar yapmak üzere her bir konu ile ilgili "Merkez Komisyon"ları oluşturuldu. Merkez komisyonlarında, üniversite öğretim üyeleri ve görevlileri, resmi kurum temsilcileri ve Eğitim Sen şubelerinden üyelerimiz çalıştı.

b. **Şube DEK Komisyonları:** Şubelerimizden, merkez komisyonları ile koordineli çalışacak DEK komisyonları oluşturulması istendi. Komisyon kurup bilgileri genel merkeze ulaşan şubeler, İzmir 2,4,5 nolu şubeler, Bolu, İstanbul 1,2,3,4,5,6,7 nolu şubeler, Samsun, Uşak, Urfa, Kocaeli, Manisa, Antalya, Muğla, Konya, Çorum, Tokat, Zonguldak, Gaziantep, Diyarbakır, Bursa, Balıkesir, Hatay, Giresun, Trabzon, Ankara Şubeleri merkez komisyonlarında çalıştıklarından ayrıca şube komisyonları oluşturmamışlardır.

c. **DEK Delegeleri:** DEK delegeleri üç şekilde belirlendi. Doğal delegeler, seçilmiş delegeler, kurumları temsilen katılan delegeler. Doğal delegeler, merkez yönetim organları, merkez komisyon ve düzenleme kurulu üyelerinden seçilmişler, şubelerden gelen delegelerden oluştu.

4. HAZIRLIKLAR:

a. **Komisyon Çalışmaları:** Komisyon çalışmaları iki yönlü yürütüldü. Merkez komisyonları ağırlıklı olarak Ankara'da çalışırken, şube komisyonları şubelerde seçtikleri konu

üzerinden çalışmalarını sürdürdü. Gerek duyan merkez komisyonları zaman zaman şube komisyonları ile birlikte çalıştı. Çalışmalar merkez komisyonları ile şube komisyonları koordineli sürdürüldü.

- b. **Hazırlık Toplantıları:** Merkez komisyonları düzenli periyotlarla toplanarak çalışmalarını sürdürürken merkez komisyonları ile şube komisyonları zaman zaman bir araya gelerek çalışmaları değerlendirmiştir. Bütün komisyonlar ortaklaşa 8-9 Kasım, 20-21 Aralık 1998 tarihlerinde Ankara Karayolları Eğitim Tesislerinde bir araya gelerek raporlar üzerinde çalışmışlardır. Bu toplantılarla merkez komisyon çalışmalarını ile şube çalışmalarını ortaklaştırılmak amaçlanmıştır.

5. KURULTAY

Kurultayımız 2-6 Şubat 1998 tarihinde yapıldı.

Açılış ve bilgilendirme den sonra konuk konuşmaları yapıldı. Konuk olarak TBMM Başkan Vekili Uluç Gürkan, DISK Başkanı Rıdvan Budak, KESK Genel Başkanı Sıyami Erdem, TÖB-DER son başkanı Gültekin Gazioğlu ve Eğitim Enternasyonall temsilcisi yer aldı. Ayrıca Avrupa'dan ve Kıbrıs'tan kardeş sendika temsilcileri konuştu. Rahatsızlığı nedeniyle gelemeyen Fakir Baykurt'un mesajı okundu. Bunun dışında pek çok politikacı, belediye başkanı, kişi ve kurumdan da destek mesajları geldi.

Kurultayın bundan sonraki bölümünde her bir komisyon ayrı bir yerde toplanarak çalışmaya başladı. Kurultayın bu en önemli bölümünde daha önceden hazırlanmış olan raporlar temelinde tartışmalar yapıldı ve raporlara son şekilleri verilmeye çalışıldı. Komisyonlar kendi içlerinde başkan, sözcü, raportörler seçerek çalışmalarını yürüttüler.

4 Şubat 1998 tarihinden itibaren bağımsız bildirimler ve komisyon raporları delegelelere sunulmaya başlandı. Her raporun sunumunun ertesinde zamanın yettiği ölçüde tartışma açıldı, eleştiri ve öneriler alındı. Bu eleştiri ve öneriler değerlendirilmek üzere ilgili komisyonların başkanlığına iletildi.

Son gün, kurultay sonuç bildirgesi hazırlandı ve delegelere son şekli verilerek kabul edildi.

Kurultayın oluşu ile ilgili pek çok yayın organında, kendi yayın organlarımızda yeterinde yazılı açıklama ve anlatım yer aldığı için bu bölümü ayrıntılı olarak ele almadık.

Ayrıca kurultay sonuç kitabı II. Olağan Genel Kurul öncesinde basılmış olacaktır ve uzun yıllar ilgili ilgisiz herkese yol gösterecek, ön açıcı bir belge olarak tarih içindeki yerini alacaktır.

V. SONUÇ

a. Sayısal Bilgiler:

i. Katılım: Değerlendirme kurumumuzun yaptığı araştırmaya göre, kurultaya 672'si kadın 239'u erkek olmak üzere toplam 306 delege katılmıştır. Konuk olarak ise belirlenmesi mümkün olmaya sayıda temsilci gelmiştir. Ayrıca, Eğitim Enternasyonali, Danimarka, İsveç ve Hollanda'dan 1'er; Almanya, Norveç ve Fransa'dan 2'şer ve Kıbrıs'tan 3 kişi olmak üzere toplam 13 yabancı sendikacı konuğumuz oldu.

	Kadın	Erkek	Toplam
Şubelerden gelen delegeler	17	152	169
Eğitim Sen üyesi delegeler	45	200	245
Merkez Komisyon üyeleri	35	55	90
Merkez Komisyonundaki Eğitim Sen üyeleri	22	33	55
Merkez Komisyonundaki akademisyenler	13	22	35
Diğer (Öğrenci, veli, dernek temsilcileri)	-	-	57
Toplam Delegeler	67	239	306

On iki şubemiz (Aksaray, Artvin, Bitlis, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Maraş, Kars, Kilis, Şırnak, Tarsus, Tunceli), hiç delege göndermedi veya gönderemedi. Bazı şubelerimiz ise, bildirilen sayıdan daha az sayıda delege gönderdi.

ii. Raporlar: Kurultayımızda 11 bağımsız, 16 tane de komisyon bildirisi sunuldu.

iii. Çalışma Yerleri: Kurultay delegeleri biri MEB Şura Salonu olmak 9 ayrı yerde çalışma yaptı.

Kurultay süresince yaptığımız anketlerin değerlendirmesi sonucu da kurultay ile ilgili aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır.

b. Eleştiriler

1. Komisyon raporlarının tartışılması için zaman yeterli değildi
2. Ön raporlar şubelere, delegelere önceden gönderilememiştir.
3. Değişik kurum ve kuruluşların katılımı yeterince sağlanamadı.
4. Konu başlıklarının çokluğu derinliği engelledi.
5. Delegelerin önemli bir bölümü hazırlık dönemindeki çalışmalara ya hiç katılmamıştır ya da son anda katılmıştı ve yeterli birikimden yoksundu.
6. Genel merkez ile şubeler arasında iyi bir işbölümü ve işbirliği sağlanamadı
7. Yazılı ve görüntülü basın ilgisizliği azdı.
8. DEK Yönetmeliği zamanında şubelere ulaştırılmadı.
9. Ön raporlar için daha derinliğine ve bilimsel araştırmalar yapılamamıştı.
10. Komisyon çalışmaları için bulunan bazı yerler yeterli değildi.

c. Öneriler:

1. Böylesi büyük ve önemli bir etkinlik için hazırlık dönemi çok iyi değerlendirilmeli, her şey son günlere bırakılmamalıdır.
2. Şubelerin etkin katılımı sağlanmalıdır.
3. Konunun muhatabı olan kesimlerin katılımı sağlanmalıdır.
4. Basının konuya eğilmesi ve ilgi göstermesi sağlanmalıdır.
5. Gelecek her bir konu için mini kurultaylar (konferanslar) yapılmalıdır.
6. Sonuç kitabı çok sağlam ve kaliteli hazırlanmalı ve gerekli yerlere ulaştırılmalıdır.

d. Sonuç

1. Kurultay bir bütün olarak başarılıdır.
2. Eğitimin uygulayıcıları ile kuramcıları başarılı bir biçimde işbirliği yapabilmıştır.
3. İlk kes bütüncül bir öneri paketi sunulabilmıştır.
4. Kurultay önerileri daha kurultay sonuçlanmadan gündemi etkilemeye başlamıştır. İleride gündemi belirleyecektir. Sendikamız "eleştiren" değil "çözüm üreten" bir örgüt olarak kendini göstermiştir.
5. İlk kez öğretmenlerin dışındaki eğitim çalışanlarının sorunları da ele alınabilmıştır.
6. Kurultay sürecinde, yüzeysel tartışmalar önemli ölçüde aşılabılmış, bilimsel araştırmalar, veriler bilimsel yöntemlerle ele alınabilmıştır.
7. Sendikamız, işkolu ile ilgili olarak sorumluluk almaya hazır olduğunu göstermiştir.
8. Sendikamızın varlığının, eğitimin ve ülkemizin demokratikleşmesinde ne kadar önemli olduğu bir kere daha görülmüştür

Kısacası, kamu görevlerinin devlet elinden alınmaya çalışıldığı, sosyal devlet anlayışından vazgeçildiği, başta eğitimi olmak üzere pek çok alanda özelleştirmenin giderek öne çıkarıldığı bir ortamda sendikamız Demokratik Eğitim Kurultayı ile;

Eğitim alanında, uygulanabilir, ülkenin gerçekleriyle örtüşen önemli saptama ve çözüm önerileri sunmayı

başarmıştır.

5. DİĞER ÇALIŞMALAR

A. Yayın Faalliyetleri: Kamuoyu oluşturma, yeni üyeler kazanma, üyelerimize sendikâli kimlik kazandırmada önemli bir işleve sahip olduğunu düşündüğümüz yayın faaliyetlerimizi bu dönemde bir sisteme

oturtmayı planladık. Düşündüğümüz ve kısmen hayata geçirdiğimiz çalışmalar şunlardır:

1. Güncel Olaylar Dizisi: Bu dizi ile ülkemiz gündeminde alanımıza denk düşen konular hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi amaçlanmıştır. Bu dizi içinde;

- a. Siyasi Parti ve Hükümet Programlarında Eğitim ve Öğretmenler
- b. Ders Kitapları ve Tarih Ders Programları
- c. 8 Yıllık Eğitim Değerlendirme Broşürü (Hukuk, Özlük ve TİS Sekreterliği ile ortak)
- d. Din Eğitimi Raporu (Fotokopi halinde şubelerimize gönderildi.)

2. Seminer ve Sempozyum Dizisi: bu dizi ile sendikamızın yaptığı eğitimlerde işlenen konular kitap haline getirilmiştir. 3000 adet basılan kitapların dağıtımı yapılmamıştır.

3. Mesleki Eğitim Dizisi: Üyelerimizin mesleki formasyonlarını artırmayı, mesleğe yeni başlayan meslektaşlarımıza mevzuatı tanıtmayı amaçlayan bu dizide sekiz konuda broşür hazırlanması düşünülmüş, bunlardan 'Adaylık', 'Soruşturma' basılarak şubelere dağıtılmıştır. Dizinin diğer kitaplarının taslakları hazır olup önümüzdeki dönem basılacaktır.

4. Sendika Eğitim Dizisi: Sendika ile ilgili temel bilgileri vermeyi, işyeri temsilcilerimize çalışmalarında yön vermeyi amaçlayan bu diziden 'İşyeri Temsilcisi El Kitabı', 'Eğitim Etkinliği Düzenleme Yöntemleri' broşür haline getirilerek şubelere dağıtılmıştır.

B. İşyerlerine Dönük Çalışmalar: İşyeri temsilcilerimizin sendikal kimlik ile davranmaları ve kurumsallaşmalarına katkı sunmak amacıyla, temsilcilerimizin birimlerde yapacakları çalışmalar hakkındaki gerekçeleri ve dilekçe örnekleri hazırlanarak şubelere gönderildi. Öğretim yılı başında işyeri temsilcimizin öğretmenler kurulunda dile getirecekleri konular ayrıntılı bir şekilde işlenerek öneriler şeklinde şubelerimize gönderilmiştir. Yine iş yerlerimizde sendikamızın diğer çalışanlarla diyalogunu güçlendireceğine inandığımız bir dizi etkinli düşünülüş ve Türkiye

genellnde kampanya şeklinde yürütülmesi hedeflenmiştir. Buna göre işyerlerinde düzenlenmesini düşündüğümüz “Uyusturucu ve Kötü Alışkanlıklarla Mücadele” ve “Demokratik Öğretmen Davranışları” konulu etkinlikler şubelerimizin ilgisizliği nedeniyle hayata geçirilememiştir.

C. Diğer Kurumlarla İlişkiler: Sendikamızda eğitim ve diğer konularla ilgili pek çok talep olmaktadır. Gerek bakanlık gerekse eğitimle ilgili kuruluşların talepleri yerine getirilmiştir.

Bu çalışmalar;

Sendikamızın değişik konulardaki görüşleri hakkında bir dosya hazırlanarak bakanlığa sunulmuştur. Bu dosyada sendika, personel, eğitim sistemi ile ilgili öneri ve istemler yer almaktadır. Toplu sözleşmeye temel teşkil edecek ön dosya şubelerimize “Görüş ve Öneriler” başlığı ile gönderilmiş olup, dosya içeriği ile ilgili şubelerimizin görüşleri istenmiştir. Bu yazımıza Artvin, Sivas, Manisa, Aksaray, Giresun, Kırıkkale, Kocaeli, İstanbul 3, 6 ve 7 No’lu şubeler, Gaziantep, Gümüşhane, Niğde, Van şubeleri yanıt vererek dosya hakkında görüş belirtmişlerdir.

Talim Terbiye Kurulunun “İnsan Hakları”-ve “Fen Bilgisi” ders programları ile ilgili isteği görüş hazırlanarak ilgili yere gönderilmiştir.

Günlük basın ve süreli dergilerin istemiş olduğu çeşitli konulardaki yazılar hazırlanarak ulusal medyada yayınlanmıştır.

Eğitim Araştırma Geliştirme Dalresi Başkanlığı’nın (EARGED) yaptığı “Yerel Ders Programları ve Kıyafet Yönetmeliği” ile ilgili görüşlerimiz yazılı olarak hazırlanarak sunulmuştur.

Şubelerimizin ve diğer kuruluşların seminer, panel talepleri merkez yöneticilerimiz ve uzman kişilerce karşılanmıştır.

6. ARAŞTIRMALAR: Sekreterliğimizce alanımızla ilgili değişik araştırmalar yaptırılarak kamuoyuna sunulmuştur. Bu kapsamda Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Rifat Okçabol, Doç. Dr. Fatma Gök’e yaptırtığımız “Öğretmen Profili” araştırmamız analizleri yapılarak baskı aşamasına getirilmiştir. Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Doç.

Dr. Aysun Umay'a yaptırılan "Ortaöğretim Kurumlarında Not Verme" araştırması anket sonuçları analizi yapılamadığından sonuçlandırılmamıştır.

7. ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEM PLANLANAN ÇALIŞMALAR:
Önümüzdeki dönem yapılacak olan çalışmalar projelendirilerek yeni yönetime öneri olarak sunulacaktır. Bu kapsamdaki projeler şunlardır:

a. İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi Projesi:

Bu proje kapsamında, ilköğretim okullarında okutulan Türkçe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Tarih, Coğrafya, Din ve Ahlak Bilgisi, Resim, Müzik ders programları ve kitapları insan hakları ve demokrasi eğitimi ışığında gözden geçirilerek ders programları ve kitapları hazırlanacaktır. Yine bu kapsamda öğretmenlere demokratik tutumlar kazandırmaya yönelik "Eğitici Eğitimi" seminerleri düzenlenecektir. Bu eğitimlerde 40 kişi eğitime alınacak olup şubelerde eğitim yapacak çekirdek kadro yetiştirilecektir.

b. Özel Eğitim Sempozyumu:

DEK konuları içerisine alamadığımız özel eğitim ile ilgili çalışma 1998 Aralık ayında Dünya Özürlüler Gününe denk gelecek şekilde yapılacaktır. Üç gün sürmesi planlanan bu sempozyumda "özürlülerin eğitimi, personel, program, kitap, fiziki mekanlar" konu başlıkları ele alınacaktır.

c. Mesleki Eğitim Sempozyumu:

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenecek olan 16. Şuranın konusu "mesleki eğitim"dir. Bu şura öncesinde sendikamızın bu alandaki görüşlerini oluşturmak üzere 1999 Ocak ayında düzenleyeceğimiz bu sempozyumla ilgili hazırlıklar sürdürülmektedir.